

Τα Ανοικτά Δεδομένα...

...και τα οφέλη από την περαιτέρω χρήση τους

Σεμινάριο για τους φορείς του δημόσιου τομέα

Μόνικα Ιωαννίδου Πολεμίτη
11 Νοεμβρίου 2015

Ανοικτά δεδομένα

90% των δεδομένων που υπάρχουν ανά το παγκόσμιο, έχουν παραχθεί τα τελευταία δύο χρόνια.

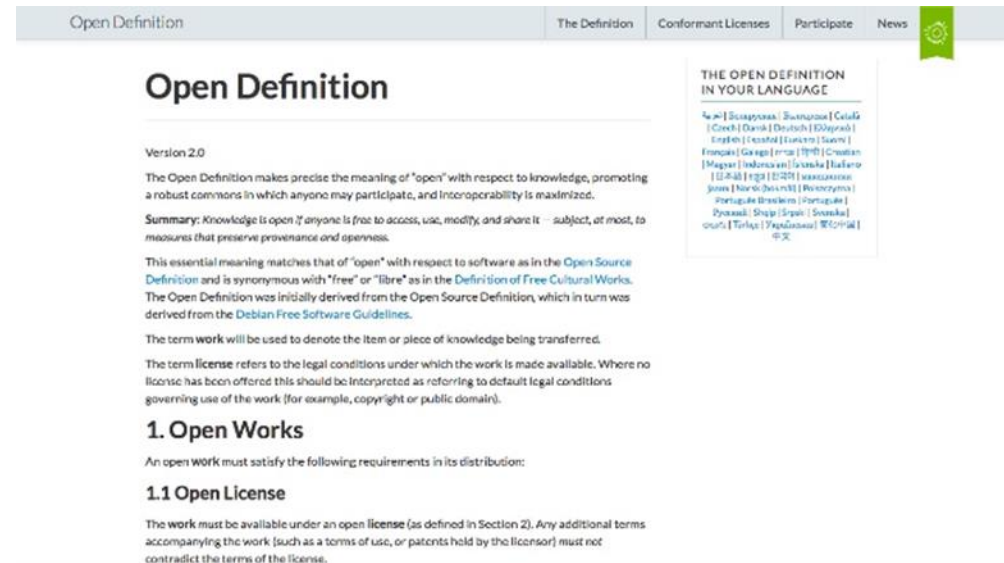
IBM, 2014

Τα Ανοικτά Δεδομένα και ειδικότερα τα Ανοικτά Κυβερνητικά Δεδομένα, είναι μια τεράστια πηγή δεδομένων που δεν έχει ακόμα αξιοποιηθεί. Πολλά μεμονωμένα άτομα, αλλά και οργανισμοί, συλλέγουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών τύπων δεδομένων, προκειμένου να εκπληρώσουν τις εργασίες τους.

Τα κυβερνητικά δεδομένα είναι ιδιαίτερα σημαντικά, τόσο λόγω της ποσότητας και της καθολικότητάς τους, όσο και λόγω του ότι αυτά τα δεδομένα είναι, από νομικής άποψης, δημόσια δεδομένα και συνεπώς θα μπορούσαν να είναι ανοιχτά και διαθέσιμα σε άλλους να τα χρησιμοποιήσουν.

Ποιος είναι όμως ο ορισμός των ανοικτών δεδομένων;

Ανοικτά είναι «τα δεδομένα που διατίθενται με ορισμένη άδεια, ώστε ο οποιοσδήποτε να μπορεί να τα χρησιμοποιεί, να τα επαναχρησιμοποιεί και να αναδιανέμει τα ίδια ή τροποποιήσεις τους, με μοναδικό περιορισμό την αναφορά στην πηγή/δημιουργό τους και να διατίθενται με τη σειρά τους, με τους ίδιους όρους».

The screenshot shows the Open Definition website. The navigation bar includes "Open Definition", "The Definition", "Conformant Licenses", "Participate", and "News". The main heading is "Open Definition". Below it, the text states: "Version 2.0. The Open Definition makes precise the meaning of 'open' with respect to knowledge, promoting a robust commons in which anyone may participate, and interoperability is maximized. Summary: Knowledge is open if anyone is free to access, use, modify, and share it — subject, of most, to measures that preserve provenance and openness. This essential meaning matches that of 'open' with respect to software as in the Open Source Definition and is synonymous with 'free' or 'libre' as in the Definition of Free Cultural Works. The Open Definition was initially derived from the Open Source Definition, which in turn was derived from the Debian Free Software Guidelines. The term work will be used to denote the item or piece of knowledge being transferred. The term license refers to the legal conditions under which the work is made available. Where no license has been offered this should be interpreted as referring to default legal conditions governing use of the work (for example, copyright or public domain)."

1. Open Works
An open work must satisfy the following requirements in its distribution:

1.1 Open License
The work must be available under an open license (as defined in Section 2). Any additional terms accompanying the work (such as a terms of use, or patents held by the licensor) must not contradict the terms of the license.

On the right side, there is a section titled "THE OPEN DEFINITION IN YOUR LANGUAGE" with a list of language links: Arabic, Chinese, Czech, Danish, Dutch, English, Esperanto, Finnish, French, German, Greek, Hebrew, Hindi, Hungarian, Indonesian, Italian, Japanese, Korean, Latvian, Lithuanian, Malay, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Serbian, Slovak, Spanish, Swedish, Thai, Turkish, Vietnamese, and Chinese.

Ως ανοικτά δεδομένα, λοιπόν, ορίζονται τα δεδομένα που είναι προσβάσιμα μέσω διαδικτύου από όλους, και για τα οποία δεν υφίστανται τεχνολογικοί, νομικοί ή άλλοι περιορισμοί στην πρόσβαση και χρήση τους, πέραν των όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω.

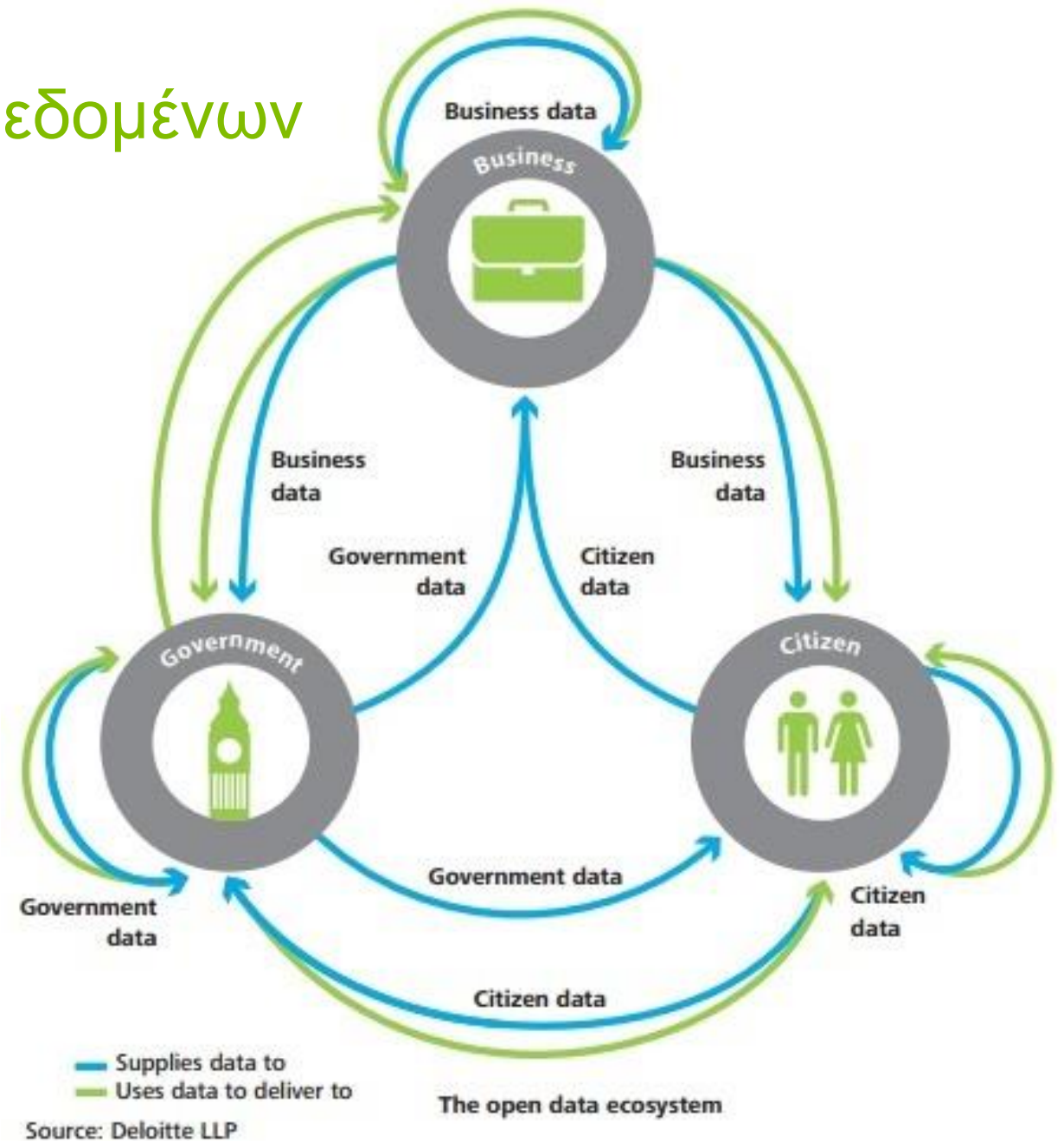
Για παράδειγμα, περιορισμοί για "μη- εμπορική χρήση" ή περιορισμοί για χρήση μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς (π.χ. μόνο στην εκπαίδευση) δεν είναι επιτρεπτοί στο πλαίσιο της ανοικτής διάθεσης των δεδομένων και καθιστούν τα δεδομένα που έχουν τέτοιους περιορισμούς επαναχρησιμοποιήσιμα, αλλά όχι ανοικτά.

Το οικοσύστημα των ανοικτών δεδομένων

Τρεις βασικές «κοινότητες» σε ένα επιτυχημένο οικοσύστημα ανοικτών δεδομένων: η κυβέρνηση, οι επιχειρήσεις και οι πολίτες.

Κάθε «κοινότητα» διαθέτει δεδομένα στην ίδια αλλά και στις άλλες δύο «κοινότητες».

Οι δύο «κοινότητες» κυβέρνηση και επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τα δεδομένα αυτά για να παράξουν και να διαθέσουν υπηρεσίες για τις οποίες υπάρχει ζήτηση από όλες τις κοινότητες.

Αλλά γιατί αυτό μπορεί να έχει ενδιαφέρον;

Υπάρχουν πολλοί τομείς που μπορούμε να περιμένουμε πως τα ανοικτά δεδομένα μπορούν να έχουν αξία και υπάρχουν ήδη παραδείγματα που αναδεικνύουν πώς αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί.

Υπάρχουν, επίσης, πολλές ομάδες ανθρώπων και οργανισμών που μπορούν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα των ανοιχτών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των κυβερνήσεων.

Την ίδια στιγμή, είναι αδύνατον να προβλέψουμε με ακρίβεια πώς και πού μπορούν να προσδώσουν αξία μελλοντικά. Άλλωστε, αυτή είναι η φύση της καινοτομίας: πολλές φορές, οι εξελίξεις προκύπτουν από εκεί που δεν το περιμένουμε.

Τα οφέλη από το άνοιγμα των δεδομένων του δημοσίου

Μέσω του ανοίγματος των δεδομένων του δημοσίου προκύπτουν πολλαπλά κοινωνικοοικονομικά οφέλη, όπως διαφάνεια και δυνατότητα άσκησης ελέγχου προς τη δημόσια διοίκηση από τους πολίτες, οι οποίοι πλέον είναι σε θέση να λαμβάνουν καλύτερη γνώση των αποφάσεων των νομοθετικών και διοικητικών οργάνων του κράτους, γνώση που οδηγεί και σε αύξηση της συμμετοχής τους στον δημόσιο βίο.

Σημαντικά είναι, ακόμη, τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την απελευθέρωση της δημόσιας πληροφορίας, καθώς επιτρέπεται ακόμη και σε μικρές και νέες επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε δωρεάν πληροφορία για να αναπτύξουν υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.

Τα οφέλη από το άνοιγμα των δεδομένων του δημοσίου

Η ανοικτή πληροφορία εξυπηρετεί και τους τρεις βασικούς στόχους της ανοικτής διακυβέρνησης:

- τη διαφάνεια,
- τη λογοδοσία και
- τη συμμετοχή

Ταυτόχρονα, επιτρέπει την αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μειώνοντας το κόστος της πρόσκτησης δεδομένων που είναι η πρώτη ύλη για την προσφορά των περισσότερων ψηφιακών υπηρεσιών

Δεδομένα αξίας τρισεκατομμυρίων ευρώ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί τα ανοικτά δημόσια δεδομένα ως ιδιαίτερα σημαντικό παράγοντα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την εξοικονόμηση δισεκατομμυρίων ευρώ

Πρόσφατη μελέτη της Deloitte η οποία ολοκληρώθηκε το 2013, και η οποία έγινε στα πλαίσια του έργου HOMER (Harmonising Open Data in the Mediterranean through Better Access and Reuse of Public Sector Information), κατέδειξε ότι η αξία της αγοράς των πληροφοριών του δημοσίου (PSI Market) στην ΕΕ θα είναι γύρω στα 42 δις ευρώ, ενώ για την περιοχή της Μεσογείου για το ίδιο έτος θα είναι περίπου 3.6 δις ευρώ και για την Κύπρο συγκεκριμένα, η αξία αυτή υπολογίζεται γύρω στα 64 εκ. ευρώ.

Η παγκόσμια αξία των ανοικτών δεδομένων του δημοσίου σε παγκόσμιο επίπεδο ανέρχεται σε 3 τρισεκατομμύρια δολάρια ετησίως!

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς ανοίγουν τα δεδομένα τους

1. Προς άλλα τμήματα του δημοσίου

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του σε άλλα τμήματα του δημοσίου:

- Βελτίωση υπηρεσιών και αποτελεσμάτων
- Ενημέρωση για τις δραστηριότητες του

Λόγοι για τους οποίους τα τμήματα του δημοσίου ενδιαφέρονται για τα δεδομένα κάποιου άλλου τμήματος:

- Σύγκριση επιδόσεων
- Καλύτερες στρατηγικές αποφάσεις
- Βελτίωση της παραγωγικότητας των υπηρεσιών τους
- Μείωση κόστους συλλογής και διαχείρισης δεδομένων
- Κατανόηση σκόρπιων δεδομένων

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς ανοίγουν τα δεδομένα τους

2. Προς τις επιχειρήσεις

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του στις επιχειρήσεις:

- Υποβοήθηση της οικονομικής ανάπτυξης με την ενθάρρυνση της επεξεργασίας των ανοικτών δεδομένων
- Διευκόλυνση των επιχειρήσεων οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες προς το δημόσιο και επιχειρήσεων
- Βελτίωση επιχειρηματικών αποφάσεων
- Προσθήκη αξίας στα δεδομένα των επιχειρήσεων με τον εμπλουτισμό τους

Λόγοι για τους οποίους οι επιχειρήσεις ενδιαφέρονται για τα δεδομένα του δημοσίου:

- Βελτίωση αξιοπιστίας και χρησιμότητας των δεδομένων τους
- Παροχή νέων υπηρεσιών σε πελάτες
- Δημοσιογραφικό ενδιαφέρον

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς ανοίγουν τα δεδομένα τους

3. Προς τους πολίτες

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του στους πολίτες:

- Διαφάνεια και λογοδοσία
- Κτίσιμο εμπιστοσύνης και βελτίωση φήμης
- Ενθάρρυνση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας
- Βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων
- Δημιουργία πλατφόρμας για εμπλοκή των πολιτών

Λόγοι για τους οποίους οι πολίτες ενδιαφέρονται για τα δεδομένα του δημοσίου:

- Περιέργεια και ακαδημαϊκό ενδιαφέρον
- Λήψη πληροφοριών για την κοινότητα μέσα στην οποία δραστηριοποιούνται
- Χρήση ζωντανών πληροφοριών για διευκόλυνση της καθημερινότητας

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς **ΔΕΝ** ανοίγουν τα δεδομένα τους

1. Προς άλλα τμήματα του δημοσίου

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να ΜΗ θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του σε άλλα τμήματα του δημοσίου:

- Μείωση εισοδημάτων
- Μεγαλύτερος έλεγχος για τις δραστηριότητες του τμήματος ή ακόμα και για ατομικές επιδόσεις
- Κόστος και προσπάθεια που χρειάζονται για τη συντήρηση των δεδομένων

Λόγοι για τους οποίους άλλα τμήματα ΔΕΝ ενδιαφέρονται για τα δεδομένα κάποιου άλλου τμήματος:

- Απουσία ευαισθητοποίησης και γνώσης για την πιθανή χρήση των δεδομένων

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς **ΔΕΝ** ανοίγουν τα δεδομένα τους

2. Προς τις επιχειρήσεις

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να ΜΗ θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του στις επιχειρήσεις:

- Μείωση εισοδήματος
- Χαμηλή ποιότητα δεδομένων / περιεχομένου
- Μεγαλύτερος έλεγχος για τις δραστηριότητες του τμήματος ή ακόμα και για ατομικές επιδόσεις

Λόγοι για τους οποίους οι επιχειρήσεις ΔΕΝ ενδιαφέρονται για τα δεδομένα του δημοσίου:

- Απουσία ευαισθητοποίησης και γνώσης για την πιθανή χρήση των δεδομένων
- Κρίνονται ως μη σχετικά

Λόγοι για τους οποίους δημόσιοι φορείς **ΔΕΝ** ανοίγουν τα δεδομένα τους

3. Προς τους πολίτες

Λόγοι για τους οποίους ένα τμήμα να ΜΗ θέλει να ανοίξει τα δεδομένα του στους πολίτες:

- Μεγαλύτερος έλεγχος για τις δραστηριότητες του τμήματος ή ακόμα και για ατομικές επιδόσεις
- Μείωση εισοδήματος
- Χαμηλή ποιότητα δεδομένων / περιεχομένου

Λόγοι για τους οποίους οι πολίτες ΔΕΝ ενδιαφέρονται για τα δεδομένα του δημοσίου:

- Απουσία ευαισθητοποίησης και γνώσης για την πιθανή χρήση των δεδομένων
- Απουσία ενδιαφέροντος
- Ανησυχίες σε σχέση με την ασφάλεια και την προστασία των προσωπικών δεδομένων
- Πιθανή δυσκολία στη χρήση τους

Deloitte refers to one or more Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries, with a globally connected network of member firms in more than 150 countries. Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte has in the region of 200,000 professionals, all committed to becoming the standard of excellence.

Deloitte Limited is the Cyprus member firm DTTL. Deloitte Cyprus is among the nation's leading professional services firms, with more than 500 professionals, operating out of offices in all major cities. For more information, please visit the Cyprus firm's website at www.deloitte.com/cy.

Deloitte Limited is a private company, registered in Cyprus (Reg. No. 162812). Offices: Nicosia, Limassol, Larnaca.

This communications contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.